

ПРОФ. Д. МИШАЙКОВЪ

Столѣтниците въ България

I. Възрастенъ съставъ на населението на България.

Възрастниятъ съставъ на населението на България представлява една особеност, която го отличава отъ всички други населания на Европа. Тая особеност се състои въ това, че населението на България показва паралелно съ голъмото значение на детските възрасти и едно особено участие на най-високите възрасти. Това ще се види най-добре отъ таблицата, която следва и която ни показва разпределението на това население по възраст споредъ преброяванията, извършени презъ 1900, 1905, 1910 и 1920 год.:

Възрастни групи	Население: относителни числа на 100,000 души			
	1900	1905	1910	1920
До 1 год.	2,740	2,865	2,925	2,750
1 до 5 год.	14,574	14,485	14,310	10,232
5 — 10 "	13,126	13,221	13,408	12,762
10 — 15 "	12,490	11,665	12,033	13,237
15 — 20 "	10,959	10,323	9,740	11,116
20 — 30 "	13,698	15,461	16,535	16,045
30 — 40 "	11,251	11,058	10,960	12,625
40 — 50 "	8,558	8,117	8,028	8,598
50 — 60 "	6,942	7,119	6,657	6,854
60 — 70 "	5,017	5,149	4,955	4,809
70 — 80 "	2,192	2,308	2,324	2,489
80 — 90 "	854	819	795	921
отъ 90 г. нагоре	323	275	247	268
отъ 100 г. нагоре	73	60	48	44

Ако сравнимъ тия числа съ ония за възрастния съставъ на другите страни, ние ще забележимъ, че почти нито една страна не ни дава толкова високи цифри за възрастите до 20 и ония отъ 80 г. нагоре. Но числата за децата до 5 год. съ течение на времето намаляватъ, числата за възрастите 5—10, 10—15 се увеличаватъ, числата за възрастите 15—20 г. се намаляватъ, числата за възрастите 20—30 се увеличаватъ, почти всички останали въз-

расти намаляватъ. Особено силно намаляватъ, обаче, числата за най-старите възрасти. Така, участието на по-старите отъ 80 г. отъ — 1177 презъ 1900 год., се намалява на 1094 презъ 1905 г. и на 1042 на 100000 отъ населението презъ 1910 год. Още по-силно е намалението въ числата на столѣтниците, които отъ 73 на 100000 презъ 1900 г. сж се намалили на 60 презъ 1905, на 48 презъ 1910, на 44 презъ 1920 и дори на 32 на 100000 отъ населението презъ 1926 год. Това намаление на числата за столѣтниците въ нашата страна свидетелствува за постоянното подобрене на статистическиятъ данни отъ преброяването. Забележително е, че относителното значение на жените столѣтници се е намалило много по-силно отъ онова на мажетъ.

II. Столѣтници въ България споредъ данните на преброяването на населението.

Броятъ на столѣтниците споредъ извършените преброявания се вижда отъ числата на таблица I-ва.

Много интересни ще бждатъ изводите, ако сравнимъ числата за столѣтниците въ нашата страна съ числата за същите въ другите страни. Това ние можемъ да направимъ съ числата отъ преброяванията, извършени въ другите страни презъ 1920 или близки до тая година.

Държави	Столѣтници ¹⁾			
	маже	женни	всичко абсол. числа	на 1 милионъ отъ населението
Австрия (1920 г.)	—	—	—	—
Белгия (1920 г.)	4	14	18	24
България ((1920))	992	1,169	2,161	446·0
България ((1926))	814	942	1,756	320·4

¹⁾ Тая таблица е взета отъ „Censimento della popolazione del regno d'Italia. Relazione generale“, 1928, 201 стр.